

מסורת הש"ס

א) וְלַעֲלֹל ט: וּשְׁנִיג, ט לעיל ג: לקמן סי: כחוטות פה, א) וְלַעֲלֹל כ: וּשְׁנִיג, ד) לקמן כד: וְנִכְחַס ב: כְּמִינֵה לְשֹׁמֵה, ו) וְלַעֲלֹל כֹּא: וּשְׁנִיג, ז) וְנִסְג, ח) וְלַעֲלֹל ה: וְנִט, ט) וְחִנְיָה ב: יִמְנוֹת נָט: עֲרֵסִין ה: מִנְחֹת גַּג, י) חוּלִין יז, יא) קְדוּשֵׁין מֵא: יב) וְדִבְרִים כד, יג) וְשִׁמּוֹת צ"ג,

תורה אור השלם

1. כי יקח איש אשה ובעלה ויהיה אם לא תמצאן חן בעיניו כי מצאנה ערות דבר וכתב לה ספר בריית ונתן בידה ושלחה מביתה:

דברים כד

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ה"ה דבר הרע וכו'. ע"י משנת מהר"ב ל"ג סי' מה:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה מדקמתי סופא וכו' תחילה לחזרה מני כלי' ויתנת דלא נמחק:

מוסף רש"י

אפילו מצאו באשפה. ולא נכתב לשם אשה כלל (קטן כד), כל גוט שנכתב שלא לשם אשה, שלא לשם האשה האחת, שנכתב לשם אחרת שמתה כשם זו, פסול דמכיר וכתב לה לשמה (בבבס ב:), חזין מחזיר שוטה וקטן. ללאו נמי דעה יניה ואין יכולין לעשות (ג'ל לעשות) שליח לגרשה, כדלמדיין בקדושין (מג), דאין קטן נעשה שליח, והוא היין להק (קעיל ג) שאין בהם דעת ואין שליחותם שליחות לגרש (קעיל ט), בטביעות עינא דקלא. שתי דעות להכריע בקול (חולין כד),

מוסף תוספות

א. ובזחים. מוס' הלא"ש. ב. דחיק לתרוצה כרי"מ. מוס' הלא"ש. ג. כתב לגרש את הגדולה. מוס' הלא"ש. ד. אלמא בכתיבה איירי. מוס' הלא"ש. ה. דתחלתו וסופו בכשרות כעניא. נשכ"א: והרי זה צריך להעיד בפני נכתב. מאירי. 1. דמדאורייתא אפי' קיום לא בעי, ורבנן הוא דאצריך. הכא משום עגונא, רשכ"א, (ד)הקילו בו חכמים. מוס' הלא"ש. 2. להביא גיטה. מוס' הלא"ש.

והוא שהיה גדול עומד על גביו. ואומר לו כמוד ללורך פלוני. דקסבר ר"ה מתני' ר"א היא דבעי כתיבה לשמה וסיפא דקאמר שאין קיום הבט אלא בחותמיו היינו עדי מסירה דרוב גיטין נמסרין בפני החותמים ואמליעמא קאי ולא ארישא לאכשורי כתיבת חרש בלא גדול על גביו:
לדעסיה דנפשיה עבד.

דהא גדול הוא ויש צו דעת ואע"פ שזה אומר לו כן שמה הוא גמר בלבו לשם אחר אבל קטן אין צו דעת אלא למע שזה מלווהו:
לאו מילתא היא דאמרי. אלא מעתה עובד כוכבים וישראל עומד כו' דהוא ס"ל דפסול ודאי כשר הוא ואפילו אין ישראל עומד על גביו. וגבי חרש שוטה וקטן נמי לימא לדבר הונא דאע"ג דאין גדול עומד על גביו נמי כשר דמתני' ר"מ היא דלא צעי כתיבה לשמה דדרש וכתב דקראי אסתמימת עדים:
דמדקפסיל ליה לעובד כוכבים. בסיפא דמתני':

לענין הנאה. לפי שאינו בחזרת גיטין וקידושין ואין אדם נעשה שליח לדבר שאינו שי"ך צו וגבי כתיבה שיעריה ש"מ דוקא קמני בהנאה ובכתיבה כשר דקמני טעמא שאין קיום הבט אלא בחותמיו ולא איכפת לן אם נכתב שלא לשמה דאי תנא ושייר הוי ליה נמי לשיורי בסיפא:
ההיא. דמניא פסול:
ר"א היא דאמר עדי מסירה כרתי. וסתמימת עדים אינה מן התורה הילכך וכתב לה אכתב הבט ובעינן כתיבה לשמה:
והא ודאי. כי כתיבה עובד כוכבים לאו לשמה הוא דעובד כוכבים אדעתא דנפשיה קעביד ומשום הכי מניא פסול:
אמר רב נחמן אומר הים כו'. אסתמלא דמילתא היא וכן מסתבר דהא כבר מוקמיה רב נחמן כר"מ. ואית דגריסי והא ודאי עובד כוכבים כו' בלשון קושיא ופרכינן אהא דאמר רב נחמן עובד כוכבים כשר אמר רב נחמן כו' תירוצא הוא:
כשהוא כווסבו כאילו כווסבו לשמה. הכי משמע כשהוא כותב קלמו לשמה כאילו כותבו כולו לשמה אלמא לשמה צעין:
מאי לאו כשהוא כווסב לטורף לשמה כאילו כווסבו לטופס לשמה. דמורף שוטה עיקר:
והוא ששייר. חרש שוטה וקטן:
מקום הטורף. וכתב צן דעתא את הטורף ולא צעי לאוקמא בשגדילו עומד על גביו ולא לאוקמא כר"מ:
אינה טורה. אין שומעין לך:
לאן הודיעך. צמשתמינו שזולנו צמצימת גיטין הודיעך שאין שום כח לשמה בכתיבה אלא בחתימה:
והאמר רבה בר בר חנה. לעיל (דף כא:)

גבי אין כותבין צמחוצר ר' אלעזר ורבי זריקא:
אמוראי. רבה בר בר חנה ורבי זריקא:
במתני' חזן מחרש שוטה וקטן כו'. בגמ' מפרש לכולהו:
קינל הקטן. מיד הצעל להוליכו:
והגדיל. קודם שמסרו לה:
גמ' דלאו צני דעה יניהו. וגבי שליחות איש צעין ולא קטן דשליחות נפקא לן (בקדושין ד' מג), מויקחו להם איש שה לבית אבות י אחד לוקח לכולן:
לאו צר היסירה הוא. דאין להן קידושין ואין גיטין נוהגין בהם וצמידי דלנפשיה לא חזי לא מצי למיעבד שליחותא לאחריו:
הא לא חזר ונשפטה לא. דטעמא משום דעה הוא ולריך להיות צן דעת לעשות שליחותו:
דיקא נמי. דלגבי פתוח ונסתמא לא תנא דוקא חזר ונתפתח:
מדקמי סיפא כו'. אלמא היכא דטעמא משום דעה הוא צעין תחלה וסוף אבל סומא לא הוי טעמא משום דעה ולא צעין תחילה וסוף אלא תחילה לחזיה (ב) דלא מצי למימר צפני נכתב. דאי בסומא נמי דוקא ינתי כל שתחילתו וסופו צכשרות:
מהו שיעשה שליח. לאשה. עבד של כל אדם מהו שיעשה שליח לאשה צעלמא:
לקבל גט מיד צעלה. ותהא מגורשת צקבלמו. והי"ה נמי להולכה דכולה חדא טעמא היא אלא כך היתה השאלה צבית המדרש:
מדקפסיל לעובד כוכבים. צמתני' בהבאה ולא תנא עבד:

המביא גט פרק שני גיטין

א"ר מעתה עובד כוכבים וישראל עומד כו'. פי' צשלמא בלא עומד על גביו ויחא דקסבר רב נחמן דאיכא היכרא דכותבין לשמה ע"פ הצעל אבל צעוצד כוכבים ליכא היכרא דלשמה צהכי אבל למאי דאוקמא בגדול עומד על גביו אפי' עובד כוכבים נמי אלא ודאי בלא גדול עומד על גביו מיירי וא"כ הדרא קושיא לדוכמן

דהא לאו צני דעה יניהו:
עובד כוכבים אדעתיה דנפשיה קעביד. תימה לר"י דצפ'

אין מעמידין (ע"ז דף כז). צעי רבי יהודה מילה לשמה ואפ"ה קמני ימול ארמאי ולא אמר דלדעמיה דנפשיה קא עביד ואומר ר"י דהא דאמר דלדעמיה דנפשיה עביד היינו שעושה סתם וגבי גט סתם לאו לשמה קאי כדלמר צריש זצחים (דף צ:)

משום דסתם אשה לאו לגירושין עומדת אבל מילה סתמא לשמה קיימא כדלמר צוצחים סתמן^א לשמן קיימי:
אימא שנחתם שלא צ"ש אשה.

^באע"ג דסיפא קמני יתר על כן, כו' ומוקי לה בגמרא כר"א מ"מ מה שיכול לדחוק ולהעמיד כר"מ מעמיד משום דקי"ל דסתם שנתם והא קמני כילד שנוע קול סופרים מקדינ וצגמ' מפרש צסופרים העשוין להתלמד^ד וי"ל דרך סופרים לכתוב ולחמוס גט כדי להתלמד:
והוא ששייר מקום התורה. אמאי דאקשי לעיל והא לאו צני דעה יניהו אמא לשנויי:
עובד כוכבים נמי דלאו בר היתרא הוא. הים מצי למימר משום צבעינן שזוחס צני צרית אלא ויחא ליה למימר האי טעמא דשי"ך אף צענד:
בבב' נוטצו וצמי נותנו. מכאן משמע דלריך שיירי השליח שזכו הצעל וזו היא אשתו ושמה יש לחלק דדוקא סומא שיכול להטעומו ויש לחוש יומר שמה יטעושו:
הוא הדין אע"ג דלא חזר ונתפתח בו'. והא דאמר ציש נוחלין (צ"צ דף קכח). היה יודע לו עדות עד שלא נסתמא ונסתמא פסול לעדות^ה שאני הכא דגבי גט^ו אפי' אשה נאמנת^ז
^ח מדע דאפילו סומא מעיקרא קאמר הכא אלא סומא אמאי לא:
אין

היתירא הוא אלא סומא אמאי לא אמר רב ששת לפי שאינו יודע ממי נוטלו ולמי נותנו מתקיף לה רב יוסף היאך יסומא מותר באשתו היאך בני אדם מותרים בנשותיהם בלילה אלא במביעות עינא דקלא הכא נמי במביעות עינא דקלא אלא א"ר יוסף יהכא בחוצה לארץ עסקינן דבעי למימר בפני נכתב ובפני נחתם ולא מצי למימר א"ל אב"י אלא מעתה פתוח ונסתמא דמצי אמר הכי נמי דכשר והא קתני פתוח ונסתמא וחזר ונתפתח כשר חזר ונתפתח אין לא חזר ונתפתח לא יה"ה דאף על גב דלא חזר ונתפתח ואידי דקתני שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה דטעמא דחזר ונשתפה הא לא חזר ונשתפה לא תנא נמי פקח ונסתמא וחזר ונתפתח אמר רב אשי דייקא נמי דקא תני כל שתחלתו וסופו בדעת ולא קתני כל שתחלתו וסופו בכשרות כשר ש"מ פי' סומא בר דעת הוא ואינו נכלל בכלל זה ש"מ לא קאי האי כללאל אלא אשארא בלא סומא:

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

מכלל

עין משפט

נר מצוה

פו א ב ג מ"י פ"ג מהל' גירושין הל' טו ז יח סוג עשין ז טור ש"ע אה"ע סי' קכב סעיף ג ד וע"ש צ"מ וצמ"מ:

פו ד מ"י פ"ו מהלכות גירושין הל' ו סמג עשין ז טוש"ע אה"ע סי' קמא סעיף לא:

פח ה מ"י שם הלכה ח טוש"ע שם סעיף לב:

פט ו ז מ"י שם סי' הלכה יט סמג טוש"ע אה"ע סי' קמב סעיף יא:

פסקי ר"ד

והוא שיהא גדול עומד על גביו. פי' ור' אלעזר הוא דאמר עדי מסירה כרתי והאי וכתב לה על כתיבת הבט קאמר ובעי דליהוי לשמה וכיין בגדול עומד על גביו ואומר להן כתבוהו לשם פלוני ופלונית כשר א"ל רב נחמן אלא מעתה כבדי וישראל עומד על גביו הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והתניא כבדי פסול כבדי אדעתא דנפשיה קעביד פי' ולא מחני כשר אלא ישראל עומד על גביו ורב יהודה אמר שמואל והוא ששייר מקום התורה ור' אלעזר הוא וסיפא דקתני שאין קיום הבט אלא בחותמיו היינו עדי מסירה דרוב גיטין נמסרין בפני החותמות:
הכל כשרים וכו' בשלמא חרש שוטה וקטן לאו צני דעה יניהו ובעינן שיהא השליח בר דעת דומיא דשולחו וכמו שאין הקטן עושה שליח לעצמו כך אינו נעשה שליח לאחרים ואפילו למי"ד לקמן בפ' התקבל (סד:) דקטן וזהה לעצמו ההם הוא משום דוכיית קטן מדרבנן אבל לאחרים אינו וזהה עדי שביאי שתי שערות כבדי נמי לאור בר כריתה הוא ובכמידי דלנפשיה לא חזי לא מצי למיעבד לאחריו אלא סומא מ"ט לא ואסיק רב יוסף הכא בחוצה לארץ עסקינן ומשום דבעי למימר בפני נכתב ובפני נחתם ולא מצי. א"ל אב"י אלא מעתה פקח ונסתמא דמצי אמר הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והא קתני פקח ונסתמא וחזר ונתפתח חזר ונתפתח אין לא חזר ונתפתח לא. ה"ה דאע"ג דלא חזר ונתפתח ואידי דקתני שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה דטעמא דחזר ונשתפה הא לא חזר ונשתפה לא תנא נמי פקח ונסתמא וחזר ונתפתח אמר רב אשי דייקא נמי דקא תני כל שתחלתו וסופו בדעת ולא קתני כל שתחלתו וסופו בכשרות כשר ש"מ פי' סומא בר דעת הוא ואינו נכלל בכלל זה ש"מ לא קאי האי כללאל אלא אשארא בלא סומא:

פסקי ר"ד

והוא שיהא גדול עומד על גביו. פי' ור' אלעזר הוא דאמר עדי מסירה כרתי והאי וכתב לה על כתיבת הבט קאמר ובעי דליהוי לשמה וכיין בגדול עומד על גביו ואומר להן כתבוהו לשם פלוני ופלונית כשר א"ל רב נחמן אלא מעתה כבדי וישראל עומד על גביו הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והתניא כבדי פסול כבדי אדעתא דנפשיה קעביד פי' ולא מחני כשר אלא ישראל עומד על גביו ורב יהודה אמר שמואל והוא ששייר מקום התורה ור' אלעזר הוא וסיפא דקתני שאין קיום הבט אלא בחותמיו היינו עדי מסירה דרוב גיטין נמסרין בפני החותמות:
הכל כשרים וכו' בשלמא חרש שוטה וקטן לאו צני דעה יניהו ובעינן שיהא השליח בר דעת דומיא דשולחו וכמו שאין הקטן עושה שליח לעצמו כך אינו נעשה שליח לאחרים ואפילו למי"ד לקמן בפ' התקבל (סד:) דקטן וזהה לעצמו ההם הוא משום דוכיית קטן מדרבנן אבל לאחרים אינו וזהה עדי שביאי שתי שערות כבדי נמי לאור בר כריתה הוא ובכמידי דלנפשיה לא חזי לא מצי למיעבד לאחריו אלא סומא מ"ט לא ואסיק רב יוסף הכא בחוצה לארץ עסקינן ומשום דבעי למימר בפני נכתב ובפני נחתם ולא מצי. א"ל אב"י אלא מעתה פקח ונסתמא דמצי אמר הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והא קתני פקח ונסתמא וחזר ונתפתח חזר ונתפתח אין לא חזר ונתפתח לא. ה"ה דאע"ג דלא חזר ונתפתח ואידי דקתני שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה דטעמא דחזר ונשתפה הא לא חזר ונשתפה לא תנא נמי פקח ונסתמא וחזר ונתפתח אמר רב אשי דייקא נמי דקא תני כל שתחלתו וסופו בדעת ולא קתני כל שתחלתו וסופו בכשרות כשר ש"מ פי' סומא בר דעת הוא ואינו נכלל בכלל זה ש"מ לא קאי האי כללאל אלא אשארא בלא סומא:

פסקי ר"ד

והוא שיהא גדול עומד על גביו. פי' ור' אלעזר הוא דאמר עדי מסירה כרתי והאי וכתב לה על כתיבת הבט קאמר ובעי דליהוי לשמה וכיין בגדול עומד על גביו ואומר להן כתבוהו לשם פלוני ופלונית כשר א"ל רב נחמן אלא מעתה כבדי וישראל עומד על גביו הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והתניא כבדי פסול כבדי אדעתא דנפשיה קעביד פי' ולא מחני כשר אלא ישראל עומד על גביו ורב יהודה אמר שמואל והוא ששייר מקום התורה ור' אלעזר הוא וסיפא דקתני שאין קיום הבט אלא בחותמיו היינו עדי מסירה דרוב גיטין נמסרין בפני החותמות:
הכל כשרים וכו' בשלמא חרש שוטה וקטן לאו צני דעה יניהו ובעינן שיהא השליח בר דעת דומיא דשולחו וכמו שאין הקטן עושה שליח לעצמו כך אינו נעשה שליח לאחרים ואפילו למי"ד לקמן בפ' התקבל (סד:) דקטן וזהה לעצמו ההם הוא משום דוכיית קטן מדרבנן אבל לאחרים אינו וזהה עדי שביאי שתי שערות כבדי נמי לאור בר כריתה הוא ובכמידי דלנפשיה לא חזי לא מצי למיעבד לאחריו אלא סומא מ"ט לא ואסיק רב יוסף הכא בחוצה לארץ עסקינן ומשום דבעי למימר בפני נכתב ובפני נחתם ולא מצי. א"ל אב"י אלא מעתה פקח ונסתמא דמצי אמר הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והא קתני פקח ונסתמא וחזר ונתפתח חזר ונתפתח אין לא חזר ונתפתח לא. ה"ה דאע"ג דלא חזר ונתפתח ואידי דקתני שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה דטעמא דחזר ונשתפה הא לא חזר ונשתפה לא תנא נמי פקח ונסתמא וחזר ונתפתח אמר רב אשי דייקא נמי דקא תני כל שתחלתו וסופו בדעת ולא קתני כל שתחלתו וסופו בכשרות כשר ש"מ פי' סומא בר דעת הוא ואינו נכלל בכלל זה ש"מ לא קאי האי כללאל אלא אשארא בלא סומא:

פסקי ר"ד

והוא שיהא גדול עומד על גביו. פי' ור' אלעזר הוא דאמר עדי מסירה כרתי והאי וכתב לה על כתיבת הבט קאמר ובעי דליהוי לשמה וכיין בגדול עומד על גביו ואומר להן כתבוהו לשם פלוני ופלונית כשר א"ל רב נחמן אלא מעתה כבדי וישראל עומד על גביו הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והתניא כבדי פסול כבדי אדעתא דנפשיה קעביד פי' ולא מחני כשר אלא ישראל עומד על גביו ורב יהודה אמר שמואל והוא ששייר מקום התורה ור' אלעזר הוא וסיפא דקתני שאין קיום הבט אלא בחותמיו היינו עדי מסירה דרוב גיטין נמסרין בפני החותמות:
הכל כשרים וכו' בשלמא חרש שוטה וקטן לאו צני דעה יניהו ובעינן שיהא השליח בר דעת דומיא דשולחו וכמו שאין הקטן עושה שליח לעצמו כך אינו נעשה שליח לאחרים ואפילו למי"ד לקמן בפ' התקבל (סד:) דקטן וזהה לעצמו ההם הוא משום דוכיית קטן מדרבנן אבל לאחרים אינו וזהה עדי שביאי שתי שערות כבדי נמי לאור בר כריתה הוא ובכמידי דלנפשיה לא חזי לא מצי למיעבד לאחריו אלא סומא מ"ט לא ואסיק רב יוסף הכא בחוצה לארץ עסקינן ומשום דבעי למימר בפני נכתב ובפני נחתם ולא מצי. א"ל אב"י אלא מעתה פקח ונסתמא דמצי אמר הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והא קתני פקח ונסתמא וחזר ונתפתח חזר ונתפתח אין לא חזר ונתפתח לא. ה"ה דאע"ג דלא חזר ונתפתח ואידי דקתני שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה דטעמא דחזר ונשתפה הא לא חזר ונשתפה לא תנא נמי פקח ונסתמא וחזר ונתפתח אמר רב אשי דייקא נמי דקא תני כל שתחלתו וסופו בדעת ולא קתני כל שתחלתו וסופו בכשרות כשר ש"מ פי' סומא בר דעת הוא ואינו נכלל בכלל זה ש"מ לא קאי האי כללאל אלא אשארא בלא סומא:

פסקי ר"ד

והוא שיהא גדול עומד על גביו. פי' ור' אלעזר הוא דאמר עדי מסירה כרתי והאי וכתב לה על כתיבת הבט קאמר ובעי דליהוי לשמה וכיין בגדול עומד על גביו ואומר להן כתבוהו לשם פלוני ופלונית כשר א"ל רב נחמן אלא מעתה כבדי וישראל עומד על גביו הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והתניא כבדי פסול כבדי אדעתא דנפשיה קעביד פי' ולא מחני כשר אלא ישראל עומד על גביו ורב יהודה אמר שמואל והוא ששייר מקום התורה ור' אלעזר הוא וסיפא דקתני שאין קיום הבט אלא בחותמיו היינו עדי מסירה דרוב גיטין נמסרין בפני החותמות:
הכל כשרים וכו' בשלמא חרש שוטה וקטן לאו צני דעה יניהו ובעינן שיהא השליח בר דעת דומיא דשולחו וכמו שאין הקטן עושה שליח לעצמו כך אינו נעשה שליח לאחרים ואפילו למי"ד לקמן בפ' התקבל (סד:) דקטן וזהה לעצמו ההם הוא משום דוכיית קטן מדרבנן אבל לאחרים אינו וזהה עדי שביאי שתי שערות כבדי נמי לאור בר כריתה הוא ובכמידי דלנפשיה לא חזי לא מצי למיעבד לאחריו אלא סומא מ"ט לא ואסיק רב יוסף הכא בחוצה לארץ עסקינן ומשום דבעי למימר בפני נכתב ובפני נחתם ולא מצי. א"ל אב"י אלא מעתה פקח ונסתמא דמצי אמר הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והא קתני פקח ונסתמא וחזר ונתפתח חזר ונתפתח אין לא חזר ונתפתח לא. ה"ה דאע"ג דלא חזר ונתפתח ואידי דקתני שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה דטעמא דחזר ונשתפה הא לא חזר ונשתפה לא תנא נמי פקח ונסתמא וחזר ונתפתח אמר רב אשי דייקא נמי דקא תני כל שתחלתו וסופו בדעת ולא קתני כל שתחלתו וסופו בכשרות כשר ש"מ פי' סומא בר דעת הוא ואינו נכלל בכלל זה ש"מ לא קאי האי כללאל אלא אשארא בלא סומא:

פסקי ר"ד

והוא שיהא גדול עומד על גביו. פי' ור' אלעזר הוא דאמר עדי מסירה כרתי והאי וכתב לה על כתיבת הבט קאמר ובעי דליהוי לשמה וכיין בגדול עומד על גביו ואומר להן כתבוהו לשם פלוני ופלונית כשר א"ל רב נחמן אלא מעתה כבדי וישראל עומד על גביו הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והתניא כבדי פסול כבדי אדעתא דנפשיה קעביד פי' ולא מחני כשר אלא ישראל עומד על גביו ורב יהודה אמר שמואל והוא ששייר מקום התורה ור' אלעזר הוא וסיפא דקתני שאין קיום הבט אלא בחותמיו היינו עדי מסירה דרוב גיטין נמסרין בפני החותמות:
הכל כשרים וכו' בשלמא חרש שוטה וקטן לאו צני דעה יניהו ובעינן שיהא השליח בר דעת דומיא דשולחו וכמו שאין הקטן עושה שליח לעצמו כך אינו נעשה שליח לאחרים ואפילו למי"ד לקמן בפ' התקבל (סד:) דקטן וזהה לעצמו ההם הוא משום דוכיית קטן מדרבנן אבל לאחרים אינו וזהה עדי שביאי שתי שערות כבדי נמי לאור בר כריתה הוא ובכמידי דלנפשיה לא חזי לא מצי למיעבד לאחריו אלא סומא מ"ט לא ואסיק רב יוסף הכא בחוצה לארץ עסקינן ומשום דבעי למימר בפני נכתב ובפני נחתם ולא מצי. א"ל אב"י אלא מעתה פקח ונסתמא דמצי אמר הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והא קתני פקח ונסתמא וחזר ונתפתח חזר ונתפתח אין לא חזר ונתפתח לא. ה"ה דאע"ג דלא חזר ונתפתח ואידי דקתני שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה דטעמא דחזר ונשתפה הא לא חזר ונשתפה לא תנא נמי פקח ונסתמא וחזר ונתפתח אמר רב אשי דייקא נמי דקא תני כל שתחלתו וסופו בדעת ולא קתני כל שתחלתו וסופו בכשרות כשר ש"מ פי' סומא בר דעת הוא ואינו נכלל בכלל זה ש"מ לא קאי האי כללאל אלא אשארא בלא סומא:

פסקי ר"ד

והוא שיהא גדול עומד על גביו. פי' ור' אלעזר הוא דאמר עדי מסירה כרתי והאי וכתב לה על כתיבת הבט קאמר ובעי דליהוי לשמה וכיין בגדול עומד על גביו ואומר להן כתבוהו לשם פלוני ופלונית כשר א"ל רב נחמן אלא מעתה כבדי וישראל עומד על גביו הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והתניא כבדי פסול כבדי אדעתא דנפשיה קעביד פי' ולא מחני כשר אלא ישראל עומד על גביו ורב יהודה אמר שמואל והוא ששייר מקום התורה ור' אלעזר הוא וסיפא דקתני שאין קיום הבט אלא בחותמיו היינו עדי מסירה דרוב גיטין נמסרין בפני החותמות:
הכל כשרים וכו' בשלמא חרש שוטה וקטן לאו צני דעה יניהו ובעינן שיהא השליח בר דעת דומיא דשולחו וכמו שאין הקטן עושה שליח לעצמו כך אינו נעשה שליח לאחרים ואפילו למי"ד לקמן בפ' התקבל (סד:) דקטן וזהה לעצמו ההם הוא משום דוכיית קטן מדרבנן אבל לאחרים אינו וזהה עדי שביאי שתי שערות כבדי נמי לאור בר כריתה הוא ובכמידי דלנפשיה לא חזי לא מצי למיעבד לאחריו אלא סומא מ"ט לא ואסיק רב יוסף הכא בחוצה לארץ עסקינן ומשום דבעי למימר בפני נכתב ובפני נחתם ולא מצי. א"ל אב"י אלא מעתה פקח ונסתמא דמצי אמר הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והא קתני פקח ונסתמא וחזר ונתפתח חזר ונתפתח אין לא חזר ונתפתח לא. ה"ה דאע"ג דלא חזר ונתפתח ואידי דקתני שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה דטעמא דחזר ונשתפה הא לא חזר ונשתפה לא תנא נמי פקח ונסתמא וחזר ונתפתח אמר רב אשי דייקא נמי דקא תני כל שתחלתו וסופו בדעת ולא קתני כל שתחלתו וסופו בכשרות כשר ש"מ פי' סומא בר דעת הוא ואינו נכלל בכלל זה ש"מ לא קאי האי כללאל אלא אשארא בלא סומא:

פסקי ר"ד

והוא שיהא גדול עומד על גביו. פי' ור' אלעזר הוא דאמר עדי מסירה כרתי והאי וכתב לה על כתיבת הבט קאמר ובעי דליהוי לשמה וכיין בגדול עומד על גביו ואומר להן כתבוהו לשם פלוני ופלונית כשר א"ל רב נחמן אלא מעתה כבדי וישראל עומד על גביו הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והתניא כבדי פסול כבדי אדעתא דנפשיה קעביד פי' ולא מחני כשר אלא ישראל עומד על גביו ורב יהודה אמר שמואל והוא ששייר מקום התורה ור' אלעזר הוא וסיפא דקתני שאין קיום הבט אלא בחותמיו היינו עדי מסירה דרוב גיטין נמסרין בפני החותמות:
הכל כשרים וכו' בשלמא חרש שוטה וקטן לאו צני דעה יניהו ובעינן שיהא השליח בר דעת דומיא דשולחו וכמו שאין הקטן עושה שליח לעצמו כך אינו נעשה שליח לאחרים ואפילו למי"ד לקמן בפ' התקבל (סד:) דקטן וזהה לעצמו ההם הוא משום דוכיית קטן מדרבנן אבל לאחרים אינו וזהה עדי שביאי שתי שערות כבדי נמי לאור בר כריתה הוא ובכמידי דלנפשיה לא חזי לא מצי למיעבד לאחריו אלא סומא מ"ט לא ואסיק רב יוסף הכא בחוצה לארץ עסקינן ומשום דבעי למימר בפני נכתב ובפני נחתם ולא מצי. א"ל אב"י אלא מעתה פקח ונסתמא דמצי אמר הכי נמי דכשר וכ"ת הכי נמי והא קתני פקח ונסתמא וחזר ונתפתח חזר ונתפתח אין לא חזר ונתפתח לא. ה"ה דאע"ג דלא חזר ונתפתח ואידי דקתני שפוי ונשתטה וחזר ונשתפה דטעמא דחזר ונשתפה הא לא חזר ונשתפה לא תנא נמי פקח ונסתמא וחזר ונתפתח אמר רב אשי דייקא נמי דקא תני כל שתחלתו ו